

**Sygn. akt:** III U 988/13

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 04 września 2013 r.

**Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych**

**w składzie:**

Przewodniczący:	SSO Bożena Beata Bielska
Protokolant:	sekretarz sądowy Ewelina Asztemborska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 04 września 2013 r. w O.

**sprawy z odwołania** K. C.

**przeciwko** Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o prawo do emerytury

**na skutek odwołania** K. C.

**od decyzji** Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

**z dnia** 29.05.2013r. **znak** (...)

**orzeka:**

1. zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje K. C. prawo do emerytury od dnia 5 kwietnia 2013 roku,
2. stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

**Sygn. akt III U 988/13**

## UZASADNIENIE

K. C. wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. z dnia 29.05. (...), znak: ENMS/15/028025994, odmawiającej mu prawa do emerytury.

W uzasadnieniu wniósł o zaliczenie do stażu pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w Kółku Rolniczym w T. od 17.07.1973r. do 15.04.1974r. na stanowisku kierowcy ciągnika. Podniósł, że okres ten wykazał zeznaniami świadków i swoim oświadczeniem, a zakład pracy został zlikwidowany.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu wskazał, że na dzień 01.01.1999r. odwołujący udowodnił ogólny okres pracy wynoszący 25 lat. Zdaniem organu rentowego K. C. nie udowodnił 15 lat pracy w szczególnych warunkach, a jedynie 14 lat 11 miesięcy i 16 dni. Do stażu pracy w szczególnych warunkach nie

zaliczono okresu zatrudnienia w Kółku Rolniczym w T. od 17.07.1973r. do 15.04.1974r., gdyż brak jest świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

### **Sąd ustalił i zważył, co następuje:**

W dniu 22.04.2013r. K. C. złożył w ZUS wniosek o ustalenie uprawnień do emerytury, na podstawie przepisów ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Po rozpoznaniu tego wniosku organ rentowy uznał za udowodniony na dzień 01.01.1999r. ogólny okres pracy wynoszący 25 lat okresów składkowych, nieskładkowych i uzupełniających.

ZUS uznał też, że odwołujący nie udowodnił wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach, a jedynie 14 lat 11 miesięcy i 16 dni.

Do stażu pracy w szczególnych warunkach nie zaliczono okresu zatrudnienia w Kółku Rolniczym w T. od 17.07.1973r. do 15.04.1974r., ponieważ odwołujący nie złożył za ten okres świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach

W konsekwencji zaskarżoną decyzją z dnia 29.05.2013r. ZUS odmówił K. C. prawa do wcześniejszej emerytury.

W ocenie Sądu odwołanie jest zasadne.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym po dniu 31.12.1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego, wynoszącego co najmniej 65 lat dla mężczyzn.

Natomiast na podstawie art. 184 w/w ustawy w zw. z § 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura, jeżeli ubezpieczony spełnił łącznie następujące warunki:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego lub złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa,
- w dniu wejścia w życie przepisów cytowanej ustawy emerytalnej, tj. 01.01.1999 r. udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 dla mężczyzn, w tym okres zatrudnienia w szczególnych warunkach wykonywany stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku pracy, wynoszący co najmniej 15 lat.

Według przepisu § 2 ust. 1 w/w Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Biorąc pod uwagę powyższe przepisy należało uznać, że rozstrzygnięcie w sprawie było uzależnione od wykazania przez K. C. 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

W ocenie Sądu odwołanie od decyzji z dnia 29.05.2013r. jest zasadne.

K. C. domagał się zaliczenia do pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w Kółku Rolniczym w T. od 17.07.1973r. do 15.04.1974r. i wywodził, że w tym okresie pracował na stanowisku kierowcy ciągnika. Zdaniem Sądu w toku postępowania wykazał fakt zatrudnienia na tym stanowisku.

Na okoliczność pracy odwołującego Sąd dopuścił dowód z akt emerytalnych odwołującego oraz z zeznań odwołującego i świadków.

Z akt ZUS, dotyczących K. C. wynika, że w celu wykazania spornego okresu pracy w Kółku Rolniczym w T. odwołujący złożył do ZUS zaświadczenie wystawione przez przechowawcę akt osobowych (...) Sp. z o.o. w T.. W zaświadczeniu tym wskazano, iż odwołujący pracował w w/w zakładzie w okresie od 1973r. do kwietnia 1974r. (k. 26a.e.). odwołujący złożył też pisemne oświadczenia swoje i świadków o zatrudnieniu go w okresie od 17.07.1973r. do 15.04.1974r. na stanowisku kierowcy ciągnika.

Sąd w toku postępowania zwracał się do w/w przechowawcy o nadesłanie całości akt osobowych K. C., nie zostały one jednak nadesłane.

Ponieważ odwołujący nie złożył świadectwa pracy za w/w okres zatrudnienia, ani świadectwa pracy w szczególnych warunkach, Sąd był zobowiązany do przeprowadzenia postępowania dowodowego w celu ustalenia rodzaju czynności rzeczywiście przez niego wykonywanych.

Na okoliczność pracy odwołującego w SUR w T. Sąd przesłuchał świadków: K. K. i Z. K..

Świadek K. K. zeznał, że pracował w (...) w O. od 1973r. i zaraz po nim został przyjęty do pracy K. C. i pracował do chwili pójścia do wojska. Świadek nie pamiętał, ile pracował odwołujący przed wojskiem, lecz pamiętał, iż po ukończeniu służby wojskowej wrócił do tego samego zakładu pracy i tak jak poprzednio, pracował jako kierowca ciągnika. Wykonywał prace polowe i transportowe, gdyż ciągniki wynajmowały m.in. Spółdzielnia (...) do przewożenia towaru z wagonów, a zimą odśnieżał drogi.

Świadek Z. K. pracował w Kółku Rolniczym w T. jako kierownik a następnie prezes. Zeznał, iż to on przyjmował odwołującego do pracy w 1973r., początkowo było to Kółko rolnicze, a potem Spółdzielnia Kółek Rolniczych. Zeznał również, iż K. C. pracował na stanowisku kierowcy ciągnika, potem odbywał zasadniczą służbę wojskową, a po powrocie z wojska miał nową umowę o pracę, bo wtedy były takie przepisy. Odwołujący pracując przed wojskiem wykonywał prace polowe, zimą woził części i wykonywał usługi transportowe na zlecenie innych zakładów.

Zdaniem Sądu, w/w zeznania świadków w całości zasługują na wiarę, gdyż są one spójne, logiczne, wzajemnie się potwierdzają, uzupełniają i korelują z dokumentacją zawartą w aktach osobowych i zeznaniami samego odwołującego.

K. C. zeznał bowiem, iż w spornym okresie pracował jako traktorzysta. Dodał, że nie ma świadectwa pracy z tego zakładu, ponieważ po powrocie z wojska miał wrócić do pracy do tego samego zakładu i myślał, że te będą jego dokumenty. Z zeznań odwołującego wynika, iż zaświadczenie z k. 26a.e. zostało wystawione przez archiwum w oparciu o podanie i życiorys, znajdujący się w jego aktach osobowych z (...) w O.. K. C. pytany o datę początkową i końcową zatrudnienia zeznał, że rozpoczął pracę od dnia następnego po uzyskaniu praw jazdy na ciągnik i pracował do czasu powołania go do zasadniczej służby wojskowej.

W toku postępowania odwołujący okazał prawo jazdy, które zostało mu wydane w dniu 13.07.1973r. Nadto na k. 24a.e. znajduje się życiorys, sporządzony przez odwołującego gdy podejmował zatrudnienie w Spółdzielni Kółek Rolniczych w O.. Odwołujący napisał w nim, iż po otrzymaniu prawa jazdy na ciągnik zaczął pracować w kółku rolniczym, a pracę tę przerwał na skutek powołania do służby wojskowej. Powyższe dokumenty potwierdzają dodatkowo fakt zatrudnienia odwołującego w spornym okresie na stanowisku kierowcy ciągnika.

Zauważyć też trzeba, że organ rentowy wydając zaskarżoną decyzję zaliczył K. C. do ogólnego stażu pracy sporny okres zatrudnienia w Kółku Rolniczym w O. od 17.07.1973r. do 15.04.1974r. na stanowisku kierowcy ciągnika.

Prace kierowców ciągników zostały wymienione jako prace w szczególnych warunkach w wykazie A, Dział VIII, poz. 3 stanowiącym załącznik Nr 1 do Rozporządzenia Rady Ministrów z 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Także z treści wykazu A,

Działu VIII poz. 3 pkt 1 załącznika nr 1 do Zarządzenia nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31.03.1988r. w sprawie stanowisk pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wynika, że prace kierowców ciągników są pracami w szczególnych warunkach w rozumieniu tego Zarządzenia.

Po uwzględnieniu w/w okresu pracy odwołujący spełni warunek posiadania 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, gdyż łącznie z uwzględnionym już przez ZUS okresem wyniesie on 15 lat 8 miesięcy i 16 dni. Odwołujący spełnia także pozostałe przesłanki konieczne do uzyskania prawa do emerytury według przepisów art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Osiągnął bowiem w dniu 05.04.2013r. wiek 60 lat i legitymuje się 25-letnim ogólnym stażem pracy.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477<sup>14</sup> § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję ZUS z 29.05.2013r. i przyznał K. C.prawo do emerytury od dnia (...)tj. od uzyskania wieku 60 lat.

W pkt 2 wyroku Sąd stwierdził, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Zgodnie z art. 118 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 oraz art. 120.

Przepis art. 118 ust. 1a stanowi zaś, że w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

W niniejszej sprawie ostatnią okolicznością niezbędną do wydania decyzji było ustalenie 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, a w szczególności ustalenie charakteru pracy w Kółku Rolniczym w O.. Odwołujący nie złożył świadectwa pracy w szczególnych warunkach. Dopiero postępowanie sądowe, zeznania świadków i dane uzyskane z akt osobowych odwołującego pozwoliły na ustalenie, iż w w/w okresie faktycznie wykonywał czynności kierowcy ciągnika. W tej sytuacji ZUS nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie okresu pracy w szczególnych warunkach w toku postępowania przed tym organem.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji.